

**PROGRAM PROFILAKTYCZNO –
WYCHOWAWCZY SZKOŁY PODSTAWOWEJ
NR 27 IM. WŁ. SZAFERA W KATOWICACH
ROK SZKOLNY 2017/2018**

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249)
- Statut Szkoły Podstawowej nr 27 im. Wł. Szafera w Katowicach

Wstęp

Treści szkolnego programu profilaktyczno – wychowawczego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Program profilaktyczno – wychowawczy szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program profilaktyczno – wychowawczy określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program profilaktyczno – wychowawczy został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki realizowanych w szkole
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych,
- uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, uczniów, rodziców.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu profilaktyczno – wychowawczego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu profilaktyczno - wychowawczego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

I. Misja szkoły

**Nie zawsze możemy kształtować
lepszą przyszłość dla naszych dzieci,
ale zawsze powinniśmy kształtować
nasze dzieci dla czekającej je przyszłości.”**

Franklin Roosevelt

Nasza szkoła jest przyjazna i bezpieczna. Promuje zdrowy i ekologiczny styl życia, stwarza optymalne warunki rozwoju intelektualnego i emocjonalnego uczniów, gwarantuje atrakcyjne i skuteczne nauczanie.

To placówka, która kształtuje swoich wychowanków w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie uniwersalnego systemu wartości, dziedzictwa historycznego i kulturowego tak, aby poprzez właściwe kreowanie własnego rozwoju, godnie wpisać się w kształtowanie otaczającej rzeczywistości.

Nasza szkoła uwzględnia potrzeby i możliwości uczniów, rozwija ich zainteresowania i uzdolnienia. Współpracuje z rodziną, ze środowiskiem lokalnym, z instytucjami.

II. Wizja szkoły

Jesteśmy po to aby:

1. Wszechstronnie i efektywnie kształcić w poczuciu bezpieczeństwa, radości i tolerancji dla innych, dbając jednocześnie o harmonijny rozwój każdego naszego ucznia.
2. Zapewnić naszym uczniom wysoką jakość nauczania, wychowania i opieki w klimacie życzliwości, profesjonalizmu, bezpieczeństwa i dobrej organizacji pracy.
3. Kształtować dziecko, które świadomie dokonuje wyborów, jest wrażliwe, pewnie porusza się w określonym systemie wartości.
4. Przygotować uczniów do dalszej nauki i życia w dynamicznie zmieniającym się świecie XXI wieku.
5. Wspierać rodzinę w procesie wychowania młodego człowieka.
6. Motywować i wspierać pracowników, aby z satysfakcją i zaangażowaniem wykonywali swoją pracę.
7. Cieszyć się uznaniem w środowisku.

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej –ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce regionalnej, narodowej i światowej,

10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania przez uczniów środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,

- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,

- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

IV. Sylwetka absolwenta

Realizując założone zadania szkoły dążymy, by nasz absolwent / uczeń:

➤ w sferze nauki:

- sprawnie posługiwał się językiem polskim, umiał korzystać z różnych źródeł informacji, umiał zdobywać, przetwarzać i wykorzystywać wiedzę, umiał korzystać z nowoczesnych technologii komunikacyjnych;
- był ambitny, dążył do osiągania jak najlepszych wyników w nauce i zachowaniu, na miarę swoich możliwości (stawiał sobie coraz wyższe cele i dążył do ich osiągnięcia)
- był przygotowany do dalszej nauki, rozwijał swoje talenty, myślał samodzielnie, twórczo i krytycznie, umiał realizować własne plany i marzenia;

- miał świadomość potrzeby nieustannego rozwoju i kształcenia, był świadomy, że każdemu kreatywnemu działaniu powinien towarzyszyć wysiłek i był gotów go podejmować.

➤ w sferze społecznej:

- dobrze funkcjonował w swoim otoczeniu, czuł się członkiem społeczności lokalnej, obywatelem Polski i Europy, był ciekawy świata;
- znał i szanował tradycje rodziny, szkoły i narodu, wykazywał chęć poznania ojczystego kraju i jego zwyczajów;
- był odpowiedzialny, prawy i uczciwy, wyrażał siebie w sposób akceptowany społecznie, wywiązywał się z powierzonych zadań w sposób zadowolający siebie i innych, starał się przewidzieć skutki swoich działań i gotów był ponieść konsekwencje swoich czynów, umiał rozróżniać dobre i złe zachowanie;
- umiał współpracować w grupie, działał zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami, miał poczucie współodpowiedzialności;
- był tolerancyjny wobec odrębności innych, w tym wobec cudzoziemców, osób starszych czy niepełnosprawnych;
- umiał zachować się kulturalnie, znał zasady dobrego wychowania, używał form grzecznościowych;

- potrafił budować przyjazne relacje z rówieśnikami, umiał nazywać swoje emocje, umiał nad nimi panować, pokojowo rozwiązywał konflikty, umiał dyskutować, był wrażliwy na potrzeby innych;
- dbał o zdrowie własne i innych, kształtował właściwe nawyki żywieniowe i higieny, znał zagrożenia wyływające z zażywania alkoholu, nikotyny i innych używek;
- stosował się do zasad ekologii, segregował odpady, dbał o czystość otoczenia;
- dbał o swój wygląd, ubierał się schludnie i odpowiednio do czasu i miejsca;
- bezpiecznie poruszał się po drogach, posiadał Kartę Rowerową.

➤ w sferze kulturowej:

- uczestniczył w różnych formach kultury, był przygotowany do odbioru mass mediów;
- umiał analizować docierające do niego informacje, był krytyczny wobec programów telewizyjnych, filmów, czasopism, książek, znał mechanizmy działania reklamy;
- był aktywny fizycznie, uprawiał sport, wiedział co to jest aktywność fizyczna i znał jej wpływ na nasze organizmy;
- był aktywny artystycznie, w miarę swoich możliwości śpiewał, grał na instrumencie, rysował.

Działania w pracy wychowawczej w bieżącym roku szkolnym są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,

- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

V. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,

- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, klubów sportowych i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo – profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,

- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

6. Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,

7. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach spotkaniach, organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą oddziału i innymi nauczycielami uczącymi w oddziale,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,

- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

W celu pełnej realizacji powyższych celów program profilaktyczno – wychowawczy obejmuje działy stanowiące równocześnie priorytety wychowawcze szkoły:

1. Przeciwdziałanie agresji.
2. Wychowanie prozdrowotne i profilaktyka uzależnień.
3. Wychowanie społeczne
4. Wspomaganie rodziców w ich zasadniczej roli pierwszych wychowawców oraz kształtowanie zasad poprawnej komunikacji interpersonalnej w szkole

1. Przeciwdziałanie agresji

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
<p>Kształcenie umiejętności analizowania swojego postępowania i ujawniania indywidualnych problemów powstałych w kontaktach z innymi</p> <p>- Uświadamianie konsekwencji swoich działań</p>	<p>- Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, Szkolnym systemem oceniania i Programem Profilaktyczno - Wychowawczym</p> <p>- Konsekwentne postępowanie nauczyciela</p> <p>- Zabawy integracyjne - Zabawy tematyczne- metoda sytuacyjna i symulacyjna</p> <p>- Analiza przykładów literackich i własnych doświadczeń</p>	<p>- Dyrektor</p> <p>- Wychowawcy klas</p> <p>- Nauczyciele</p> <p>- Pedagog szkolny</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Poznanie sposobów rozwiązywania problemów i konfliktów - Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i nazywania doznanych uczuć - Poznawanie sposobów radzenia sobie z trudnymi uczuciami - Rozwijanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów - Doskonalenie umiejętności porozumiewania się - Rozwijanie umiejętności wczuwania się w sytuację i przeżycia drugiej osoby (empatia) - Radzenie sobie z własną i cudzą agresją – asertywność - Wskazanie na tolerancję jako czynnik warunkujący właściwe współżycie z otoczeniem - Ćwiczenie umiejętności radzenia sobie ze stresem 	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie klasowych spotkań pozalekcyjnych - Współpraca z rodzicami – - Wdrażanie programów wychowawczych rozwijających umiejętności interpersonalne - Posługiwanie się w pracy wychowawczej ankietami i psychotestami w celu diagnozowania samopoczucia uczniów w klasie i w szkole - Indywidualne spotkania uczniów i zespołów klasowych z pedagogiem szkolnym - Unikanie stosowania zasady odpowiedzialności zbiorowej i eliminowanie publicznego strofowania uczniów - Systematyczna praca pedagoga szkolnego z uczniami dopuszczającymi się przemocy fizycznej wobec kolegów - Aktywne dyżury nauczycieli w czasie przerw międzylekcyjnych - Wsparcie dla rodziców, nauczycieli i 	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie nawyków kulturalnych zachowań się podczas masowych imprez sportowych (zarówno w roli uczestnika jak i kibica) - Rola i prawa dziecka w rodzinie	<p>uczniów przez pedagoga szkolnego</p> <ul style="list-style-type: none"> - Integracja rodziców ze środowiskiem szkolnym poprzez współdziałanie w imprezach i pracy wychowawczej - Analizowanie przykładów nietolerancji w szkole, w rodzinie i społeczeństwie - Ćwiczenia umiejętności wczuwania się w sytuację i przeżycia drugiej osoby poprzez psychodramę - Ćwiczenia umiejętności radzenia sobie ze stresem oraz negatywnymi emocjami - Organizowanie klasowych spotkań pozalekcyjnych - Spotkanie z pedagogiem szkolnym lub pracownikami policji, staży miejskiej - Systematyczna praca pedagoga z uczniami dopuszczającymi się przemocy fizycznej - Podejmowanie problematyki kulturalnego zachowania się na imprezach sportowych (w/w. zebrania z rodzicami, rozmowy	
---	--	--

	indywidualne, spotkanie z inspektorem ds. nieletnich) - 10 grudnia Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka - Rozpowszechnienie Konwencji Praw Dziecka	
--	---	--

2. Wychowanie prozdrowotne i profilaktyka uzależnień

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
Promowanie odpowiednich postaw poprzez: - Wdrażanie postaw asertywnych - Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego - Kształtowanie odpowiednich właściwych nawyków zdrowotnych higienicznych	- Tydzień Promocji Zdrowia dla kl. 0 - Godziny wychowawcze: pogadanki, prelekcje, dyskusje - Zajęcia wychowania do życia w rodzinie - Zajęcia świetlicowe: dla kl. I - 0 „ Strzeż się nieznajomych”; dla kl. V „ Asertywność – sztuka bycia sobą”	- Nauczyciele - Wychowawcy świetlicy - Pedagog - Pielęgniarka szkolna - Komenda Wojewódzka w Katowicach Wydział do spraw Narkotyków - Rada Szkoły

<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych - Uświadomienie zagrożeń związanych z nałogami i uzależnieniami od dopalaczy, narkotyków napojów wysokoenergetycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - Przeciwdziałanie uzależnieniom: kl. IV – VIII „Zażywasz - przegrywasz” - narkotyki: kl. IV – VIII „Dziękuję nie palę”- nikotyna - Realizacja programu „Błyskotliwy pierwszak – zachowanie na drodze” kl. I – spotkanie z policjantem - „Z bajką bezpiecznie” kl. I –spotkanie ze Strażą Miejską - „Mam przyjaciela policjanta” - kl 0 spotkanie z policjantem - Realizacja programu miejskiego „Bezpieczne dziecko – przyjaciel Sznupka” dla kl. I –VI - Realizacja programu miejskiego o tematyce profilaktycznej dla kl. I – III - Wycieczki krajoznawcze i rekreacyjne - Lekcje wychowawcze - Teatrzyki tematyczne - Bezpieczeństwo w sieci” – kl. VI - VIII 	<ul style="list-style-type: none"> - Samorząd uczniowski
---	---	---

	Dzień Bezpiecznego Internetu	
--	------------------------------	--

3. Wychowanie społeczne

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI

<ul style="list-style-type: none"> - Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. - Uczenie zasad samorządności i demokracji - Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego - Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy - Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. - Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego 	<ul style="list-style-type: none"> - Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. - Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego - Udział w akcji Sprzątanie świata. - Imprezy sportowe – Dzień Sportu - Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze. - Warsztaty dla klas VII i VIII prowadzone przez doradcę zawodowego, nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy - analiza frekwencji uczniów - systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami, 	<ul style="list-style-type: none"> - Dyrektor szkoły - Wicedyrektorzy - Wychowawcy - Pedagog szkolny - Opiekun samorządu - Doradca zawodowy
--	---	---

--	--	--

4. Wspomaganie rodziców w ich zasadniczej roli pierwszych wychowawców oraz kształtowanie zasad poprawnej komunikacji interpersonalnej w szkole.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
<ul style="list-style-type: none"> - Praca z rodziną w środowisku lokalnym - Budowanie wzorców i autorytetów - Ukazywanie roli rodziny w kontekście wartości, norm oraz więzi - Objęcie opieką wychowawczą i materialną dzieci z rodzin dysfunkcyjnych - Współpraca z pozaszkolnymi instytucjami Wychowawczymi - Budowanie empatii - Uczenie się tolerancji i akceptacji - Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych - Rozwiązywanie konfliktów - Pogłębianie umiejętności skutecznego 	<ul style="list-style-type: none"> - Efektywne wykorzystanie wywiadówek konsultacji - Prelekcje - Zajęcia wychowania do życia w rodzinie - Organizowanie akcji wyprawka - Badanie psychologiczno - pedagogiczne w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej - Współpraca z: Parafią, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Poradnią Rodzinną, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem Rodzinnym, Policją, Świetlicą Środowiskową - Badanie logopedyczne 	<ul style="list-style-type: none"> - Nauczyciele - Pedagog szkolny - Opiekun harcerzy - Opiekun samorządu

<p>porozumiewania się, w tym udzielania i przyjmowania informacji zwrotnych</p> <p>- Tworzenie możliwości podejmowania działań sprzyjających rozwojowi psychospołecznemu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie dokumentacji dotyczącej Stypendium szkolnego - Akcja – Światowy Dzień Tolerancji 15 IX - Godziny wychowawcze: pogadanki, prelekcje, dyskusje - Praca Samorządu Szkolnego - Działalność kółek zainteresowań: UKS – u, XIV Środowiskowego Szczepu Harcerskiego oraz grup dziecięcych Młodzieżowych przy Parafii Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa w Katowicach - Piotrowicach - Działalność Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i Alkoholizmowi - Przekazywanie systemów i wartości związanych z rodziną - Organizowanie i uczestnictwo w imprezach środowiskowych tj. festyny, spartakiady, olimpiady przedszkolaków, wystawy - Współpraca ze środowiskiem lokalnym – 	
--	---	--

	<p>Domem Kultury, Teatrem Śląskim, Muzeum Śląskim</p> <p>- Prezentacja dorobku i osiągnięć uczniowskich w środowisku lokalnym</p>	
--	---	--

VI. Ewaluacja

Cele ewaluacji:

- uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu profilaktyczno – wychowawczego
- poznanie ewentualnych trudności i braków, które występują w trakcie realizacji
- określenie nastawienia uczestników (uczniów, nauczycieli, rodziców) do realizacji programu
- określenie opinii od uczestników o wartości zrealizowanego programu profilaktyczno – wychowawczego

Kryteria:

- zgodność efektów programu z założonymi celami
- zgodność celów programu z potrzebami adresatów programu i środowiska lokalnego
- zmniejszenie ilości zachowań patologicznych i ryzykownych u młodzieży
- wzrost kompetencji wychowawczych u nauczycieli, rodziców itp.

Metody zbierania informacji:

- obserwacja, analiza dokumentów szkolnych, analiza osiągnięć uczniów, wywiady, rozmowy, ankiety